

FLIntro1

Selles küsimustikus esitatakse Sulle mõned küsimused Sinu kokkupuudete kohta rahaasjadega koolis ja väljaspool kooli. Küsimustele vastates palun meenuta kõiki oma kokkupuuteid viimase 12 kuu jooksul (see tähendab, eelmise aasta samast ajast alates), isegi kui oled vahepeal läinud teise kooli. Siin pole „õigeid“ ega „valesid“ vastuseid. Su vastused peaksid olema sellised, mis on „õiged“ Sinu enda jaoks.

Sa võid paluda abi, kui ei saa mõnest asjast aru või pole kindel, kuidas küsimusele vastata.

Sinu ja teiste õpilaste vastuste põhjal arvutatakse keskmised ja saadakse uuringu üldtulemused, milles ei ole võimalik ühtegi isikut ära tunda. Kõik Sinu vastused jäävad salastatuks.

Oled Sa mõnes õppeaines õppinud rahaga ümberkäimist?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Jah	Ei
Koolis pakutavas õppeaines, mis puudutas spetsiaalselt rahaga ümberkäimist	FL150Q01TA01 ☐	FL150Q01TA02 ☐
Koolis mõne muu õppeaine osana	FL150Q02TA01 ☐	FL150Q02TA02 ☐
Koolivälises ringi- või klubi tegevuses	FL150Q03TA01 ☐	FL150Q03TA02 ☐

Mõeldes kooliõpikutele, mida oled viimase 12 kuu jooksul kasutanud:*(Palun vali igas reas üks vastus.)*

	<i>Jah</i>	<i>Ei</i>	<i>Ei tea</i>
Kas Sul on olnud eraldi õpikut rahaasjade kohta?	FL151Q01HA01 ☐	FL151Q01HA02 ☐	FL151Q01HA03 ☐
Kas Sul on olnud mõne muu aine õpikut, milles käsitleti rahaasju?	FL151Q02HA01 ☐	FL151Q02HA02 ☐	FL151Q02HA03 ☐

Mõeldes oma koolitundidele viimase 12 kuu jooksul: kas oled kuulnud või õppinud järgmisi termineid?

Sa võid olla kuulnud neid termineid kelleltki teiselt, näiteks vanematelt/hooldajatelt või sõpradelt, kuid palun mõtle ainult sellele, mida oled kuulnud või õppinud koolis.

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	<i>Pole üldse kuulnud</i>	<i>Olen kuulnud, kuid ei mäleta tähendust</i>	<i>Olen seda õppinud ja tean, mida see tähendab</i>
Intressimakse	FL164Q01HA01 ☐	FL164Q01HA02 ☐	FL164Q01HA03 ☐
Liitintress	FL164Q02HA01 ☐	FL164Q02HA02 ☐	FL164Q02HA03 ☐
Vahetuskurss	FL164Q03HA01 ☐	FL164Q03HA02 ☐	FL164Q03HA03 ☐
Kulum	FL164Q04HA01 ☐	FL164Q04HA02 ☐	FL164Q04HA03 ☐
Osakud/aktsiad	FL164Q05HA01 ☐	FL164Q05HA02 ☐	FL164Q05HA03 ☐
Investeeringu tootlus	FL164Q06HA01 ☐	FL164Q06HA02 ☐	FL164Q06HA03 ☐
Dividend	FL164Q07HA01 ☐	FL164Q07HA02 ☐	FL164Q07HA03 ☐
Hajutamine	FL164Q08HA01 ☐	FL164Q08HA02 ☐	FL164Q08HA03 ☐
Deebetkaart	FL164Q09HA01 ☐	FL164Q09HA02 ☐	FL164Q09HA03 ☐
Pangalaen	FL164Q10HA01 ☐	FL164Q10HA02 ☐	FL164Q10HA03 ☐
Pensioniplaan	FL164Q11HA01 ☐	FL164Q11HA02 ☐	FL164Q11HA03 ☐
Eelarve	FL164Q12HA01 ☐	FL164Q12HA02 ☐	FL164Q12HA03 ☐
Palk	FL164Q13HA01 ☐	FL164Q13HA02 ☐	FL164Q13HA03 ☐
Ettevõtja	FL164Q14HA01 ☐	FL164Q14HA02 ☐	FL164Q14HA03 ☐
Keskpank	FL164Q15HA01 ☐	FL164Q15HA02 ☐	FL164Q15HA03 ☐
Tulumaks	FL164Q16HA01 ☐	FL164Q16HA02 ☐	FL164Q16HA03 ☐
Krediidiriski vahetustehing	FL164Q17HA01 ☐	FL164Q17HA02 ☐	FL164Q17HA03 ☐
Ostuoptsioon	FL164Q18HA01 ☐	FL164Q18HA02 ☐	FL164Q18HA03 ☐

Sissejuhatus

Järgmine küsimus puudutab Sinu kokkupuuteid mitmesugust liiki ülesannetega, mis Sul võivad olla koolis viimase 12 kuu jooksul ette tulnud. Palun loe ainult need ülesanded läbi, ära lahenda neid.

1. ülesanne

Anne on puhkusel riigis nimega Kaugemaa, kuid muidu elab ta Zedlandis. Zedlandis kehtib rahaühik ZED. Kaugemaal kehtib rahaühik KAU. Puhkuse ajal oli vahetuskurss 1 ZED = 25 KAU.

Annel on vaja toidu ostmiseks 200 KAUd. Kui ta vahetab osa oma ZEDe, võtab vahetusbüroo 3% komisjonitasu. Kui ta võtab KAUd välja Kaugemaa sularahaautomaadist, võtab pank fikseeritud tasu 2 ZEDi.

Kas Anne peaks vahetama ZEDe või võtma KAUd välja sularahaautomaadist?

2. ülesanne

Toomas ajab vanaemaga juttu ning nad võrdlevad jäätise hinda praegu ning ajal, mil vanaema oli Toomase-vanune. Nad panevad tähele, et raha ostujõud harilikult aja jooksul väheneb, see tähendab, kõige muu samaks jäädes kahandab inflatsioon aegamööda kaupade või teenuste kogust, mida on võimalik osta. Too mõned näited, kuidas inflatsioon mõjutab sind või sinu perekonda.

Me soovime teada, millised on Sinu kokkupuuted järgmist tüüpi rahaasjade-alaste ülesannetega koolis. Kas Sul on tulnud ette sellist tüüpi ülesandeid järgmistest tundidest või tegevustest?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Jah	Ei	Ei tea	Mul pole seda tundi
Matemaatikatunnis	FL165Q01HA01 ☐	FL165Q01HA02 ☐	FL165Q01HA03 ☐	FL165Q01HA04 ☐
Muus tunnis	FL165Q02HA01 ☐	FL165Q02HA02 ☐	FL165Q02HA03 ☐	FL165Q02HA04 ☐
Koolivälise külalise (mitte õpetaja) antud ühekordse tunni või tegevuse käigus koolitundide ajal	FL165Q03HA01 ☐	FL165Q03HA02 ☐	FL165Q03HA03 ☐	FL165Q03HA04 ☐
Klassivälise tegevuse käigus väljaspool koolitundide aega	FL165Q04HA01 ☐	FL165Q04HA02 ☐	FL165Q04HA03 ☐	FL165Q04HA04 ☐

Kui tihti on Sul viimase 12 kuu jooksul koolitunnis ette tulnud järgmist tüüpi ülesandeid või tegevusi?
(Palun vali igas reas üks vastus.)

	<i>Mitte kunagi</i>	<i>Mõnikord</i>	<i>Tihti</i>
Kirjeldanud raha otstarvet ja kasutusvõimalusi	FL166Q01HA01 ☐	FL166Q01HA02 ☐	FL166Q01HA03 ☐
Uurinud, kuidas raha kulutamine vajadustele erineb raha kulutamisest soovidele	FL166Q02HA01 ☐	FL166Q02HA02 ☐	FL166Q02HA03 ☐
Uurinud, kuidas planeerida kulutuse tasumist	FL166Q03HA01 ☐	FL166Q03HA02 ☐	FL166Q03HA03 ☐
Arutanud tarbijate õiguste üle kokkupuudetes finantsasutustega	FL166Q05HA01 ☐	FL166Q05HA02 ☐	FL166Q05HA03 ☐
Arutanud, kuidas aktsiaturule investeeritud raha väärtus aja jooksul muutub	FL166Q06HA01 ☐	FL166Q06HA02 ☐	FL166Q06HA03 ☐
Analüüsinud reklaame eesmärgiga mõista, kuidas need ärgitavad inimesi asju ostma	FL166Q07HA01 ☐	FL166Q07HA02 ☐	FL166Q07HA03 ☐

Kust Sa saad informatsiooni, mida Sul on rahaasjade (näiteks kulutamise, säästmise, hoiustamise, investeerimise) kohta vaja?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Jah	Ei
Vanematelt/hooldajatelt või teistelt täiskasvanud lähedastelt	FL153Q01HA01 ☐	FL153Q01HA02 ☐
Sõpradelt	FL153Q02HA01 ☐	FL153Q02HA02 ☐
Telerist või raadiost	FL153Q03HA01 ☐	FL153Q03HA02 ☐
Internetist	FL153Q04HA01 ☐	FL153Q04HA02 ☐
Ajakirjadest	FL153Q05HA01 ☐	FL153Q05HA02 ☐
Õpetajatelt	FL153Q06HA01 ☐	FL153Q06HA02 ☐

Kui tihti Sa arutad järgmisi asju oma vanematega (või hooldajatega või sugulastega)?
(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Mitte kunagi või peaaegu mitte kunagi	Üks või kaks korda kuus	Üks või kaks korda nädalas	Peaaegu iga päev
Sinu kulutamisoskused	FL167Q01HA01 ☐	FL167Q01HA02 ☐	FL167Q01HA03 ☐	FL167Q01HA04 ☐
Sinu säästmisoskused	FL167Q02HA01 ☐	FL167Q02HA02 ☐	FL167Q02HA03 ☐	FL167Q02HA04 ☐
Pere-eelarve	FL167Q03HA01 ☐	FL167Q03HA02 ☐	FL167Q03HA03 ☐	FL167Q03HA04 ☐
Raha asjade jaoks, mida Sa tahad osta	FL167Q04HA01 ☐	FL167Q04HA02 ☐	FL167Q04HA03 ☐	FL167Q04HA04 ☐
Majandusega või rahandusega seotud uudised	FL167Q05HA01 ☐	FL167Q05HA02 ☐	FL167Q05HA03 ☐	FL167Q05HA04 ☐

Kas Sa saad mõnest alltoodud allikast raha?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Jah	Ei
Tasu või taskuraha kodus regulaarselt tehtavate majapidamistööde eest	FL156Q01TA01 ☐	FL156Q01TA02 ☐
Tasu või taskuraha ilma majapidamistööd tegema pidamata	FL156Q02TA01 ☐	FL156Q02TA02 ☐
Töötamine väljaspool koolitunde (nt töö koolivaheajal, osaajaga töö)	FL156Q03TA01 ☐	FL156Q03TA02 ☐
Perefirmas töötamise eest	FL156Q04TA01 ☐	FL156Q04TA02 ☐
Väljaspool kodu tehtud juhutööde eest (nt lapsehoidmine või muruniitmine)	FL156Q05TA01 ☐	FL156Q05TA02 ☐
Kingitusena sõpradelt või sugulaselt	FL156Q06TA01 ☐	FL156Q06TA02 ☐
Asjade müümise eest (nt kirbuturul või osta.ee-s)	FL156Q07HA01 ☐	FL156Q07HA02 ☐

Mil määral nõustud Sa järgmiste väidetega oma rahaga ümberkäimise viisi kohta?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	<i>Ei nõustu üldse</i>	<i>Ei nõustu</i>	<i>Nõustun</i>	<i>Nõustun täiesti</i>
Ma võin iseseisvalt otsustada, millele ma oma raha kulutan.	FL159Q01HA01 ☐	FL159Q01HA02 ☐	FL159Q01HA03 ☐	FL159Q01HA04 ☐
Ma võin kulutada väiksemaid summasid oma rahast iseseisvalt, aga suuremate summade puhul pean küsima vanematelt või hooldajatelt luba.	FL159Q02HA01 ☐	FL159Q02HA02 ☐	FL159Q02HA03 ☐	FL159Q02HA04 ☐
Ma pean alati enne raha kulutamist vanematelt või hooldajatelt luba küsima.	FL159Q03HA01 ☐	FL159Q03HA02 ☐	FL159Q03HA03 ☐	FL159Q03HA04 ☐
Ma olen ise oma rahaasjade eest vastutav (nt varguse ennetamine).	FL159Q04HA01 ☐	FL159Q04HA02 ☐	FL159Q04HA03 ☐	FL159Q04HA04 ☐

Kui mõtled oma taskuraha eest mõne uue toote ostmisele, siis kui tihti Sa teed järgnevat?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Mitte kunagi	Harva	Mõnikord	Alati
Võrdlen hindu erinevates kauplustes	FL160Q01HA01 ☐	FL160Q01HA02 ☐	FL160Q01HA03 ☐	FL160Q01HA04 ☐
Võrdlen kaupluse hindu veebikaupluse omadega	FL160Q02HA01 ☐	FL160Q02HA02 ☐	FL160Q02HA03 ☐	FL160Q02HA04 ☐
Ostan toote ilma hindu võrdlemata	FL160Q03HA01 ☐	FL160Q03HA02 ☐	FL160Q03HA03 ☐	FL160Q03HA04 ☐
Ootan enne ostmist, kuni toode muutub odavamaks	FL160Q04HA01 ☐	FL160Q04HA02 ☐	FL160Q04HA03 ☐	FL160Q04HA04 ☐

Kas Sul on järgmised asjad?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Jah	Ei	Ma ei tea, mis see on
Arveldusarve pangas	FL161Q01HA01 ☐	FL161Q01HA02 ☐	FL161Q01HA03 ☐
Maksekaart/deebetkaart	FL161Q02HA01 ☐	FL161Q02HA02 ☐	FL161Q02HA03 ☐
Mobiilirakendus kontole juurdepääsemiseks	FL161Q03HA01 ☐	FL161Q03HA02 ☐	FL161Q03HA03 ☐

Kui kindlalt tunned Sa end järgmistes tegevustes?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Üldse mitte kindlalt	Mitte eriti kindlalt	Kindlalt	Väga kindlalt
Rahaülekande tegemine (nt arve maksmine)	FL162Q01HA01 ☐	FL162Q01HA02 ☐	FL162Q01HA03 ☐	FL162Q01HA04 ☐
Pangas dokumentide täitmine	FL162Q02HA01 ☐	FL162Q02HA02 ☐	FL162Q02HA03 ☐	FL162Q02HA04 ☐
Pangakonto väljavõttest arusaamine	FL162Q03HA01 ☐	FL162Q03HA02 ☐	FL162Q03HA03 ☐	FL162Q03HA04 ☐
Müügilepingust arusaamine	FL162Q04HA01 ☐	FL162Q04HA02 ☐	FL162Q04HA03 ☐	FL162Q04HA04 ☐
Oma kontoseisu jälgimine	FL162Q05HA01 ☐	FL162Q05HA02 ☐	FL162Q05HA03 ☐	FL162Q05HA04 ☐
Oma kulutuste planeerimine, võttes arvesse oma finantsseisu	FL162Q06HA01 ☐	FL162Q06HA02 ☐	FL162Q06HA03 ☐	FL162Q06HA04 ☐

Kasutades digitaalseid või elektroonilisi seadmeid väljaspool panka (nt kodus või kaupluses): kui kindlalt tunned Sa end järgmistes tegevustes?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Üldse mitte kindlalt	Mitte eriti kindlalt	Kindlalt	Väga kindlalt
Raha ülekandmine	FL163Q01HA01 ☐	FL163Q01HA02 ☐	FL163Q01HA03 ☐	FL163Q01HA04 ☐
Oma kontoseisu jälgimine	FL163Q02HA01 ☐	FL163Q02HA02 ☐	FL163Q02HA03 ☐	FL163Q02HA04 ☐
Maksmine deebetkaardiga sularaha asemel	FL163Q03HA01 ☐	FL163Q03HA02 ☐	FL163Q03HA03 ☐	FL163Q03HA04 ☐
Maksmine mobiilseadmega (nt mobiiltelefoniga või tahvelarvutiga) sularaha asemel	FL163Q04HA01 ☐	FL163Q04HA02 ☐	FL163Q04HA03 ☐	FL163Q04HA04 ☐
Tundliku informatsiooni turvalisena hoidmine elektroonilise makse tegemisel või netipanga kasutamisel	FL163Q05HA01 ☐	FL163Q05HA02 ☐	FL163Q05HA03 ☐	FL163Q05HA04 ☐

Kas Sa oled viimase 12 kuu jooksul teinud järgmisi asju?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	Jah	Ei
Kontrollinud, et said millegi ostmisel õigesti raha tagasi	FL168Q01HA01 ☐	FL168Q01HA02 ☐
Rääkinud kellegagi tööst, mida tahaksid pärast hariduse omandamist teha	FL168Q02HA01 ☐	FL168Q02HA02 ☐
Kurnud, et Sul pole piisavalt raha millegi jaoks, mida soovid osta	FL168Q03HA01 ☐	FL168Q03HA02 ☐
Ostnud midagi võrgust (üksi või koos mõne pereliikmega)	FL168Q04HA01 ☐	FL168Q04HA02 ☐
Teinud vabatahtlikku tööd	FL168Q05HA01 ☐	FL168Q05HA02 ☐
Sooritanud makse mobiiltelefoni abil	FL168Q06HA01 ☐	FL168Q06HA02 ☐
Ostnud midagi, mis maksis rohkem raha, kui Sul oli kavas kulutada	FL168Q07HA01 ☐	FL168Q07HA02 ☐
Kontrollinud, kui palju raha Sul on	FL168Q08HA01 ☐	FL168Q08HA02 ☐

Mil määral nõustud Sa järgmiste väidetega?

(Palun vali igas reas üks vastus.)

	<i>Ei nõustu üldse</i>	<i>Ei nõustu</i>	<i>Nõustun</i>	<i>Nõustun täiesti</i>
Mulle meeldib rääkida rahaasjadest.	FL169Q01HA01 ☐	FL169Q01HA02 ☐	FL169Q01HA03 ☐	FL169Q01HA04 ☐
Noored peaksid otsustama ise, kuidas nad oma raha kulutavad.	FL169Q02HA01 ☐	FL169Q02HA02 ☐	FL169Q02HA03 ☐	FL169Q02HA04 ☐
Rahaasjad pole praegu minu jaoks aktuaalsed.	FL169Q03HA01 ☐	FL169Q03HA02 ☐	FL169Q03HA03 ☐	FL169Q03HA04 ☐
Mulle meeldiks tulevikus juhtida oma ettevõtet.	FL169Q04HA01 ☐	FL169Q04HA02 ☐	FL169Q04HA03 ☐	FL169Q04HA04 ☐

Täname Sind küsimustiku täitmise eest!